Vega kommune

Kommuneplanens samfunnsdel 2025-2036

Kapittel 8 Steds- og boligutvikling

Innhold

1.	**Avgrensning**	3
2.	**Lovhjemler**	4
3.	**FNs bærekraftsmål for steds- og boligutvikling**	4
4.	**Aktører**	5
5.	**Nå-situasjonen**	6
6.	**Utfordringer**	10
7.	**Muligheter, innovasjon og handlingsrom**	11
8.	**Delmål med tilhørende strategier**	13

1. Avgrensning

Begrepet «stedsutvikling» brukes av samfunnsutviklere og planleggere i flere forskjellige sammenhenger. En anerkjent definisjon er: «Stedsutvikling som praksis er å gripe aktivt inn for å utvikle steders sosiale, kulturelle og/eller fysiske kvaliteter i tråd med dette normative mål om at staden skal være mest mulig trivelig og attraktiv for alle bruker- og interessegrupper[1]».

Bolyst og blilyst er nært beslektede begreper fordi stedsutvikling forventes å bidra til steders attraktivitet for innbyggerne.

Vega kommune har i dette kapitlet avgrenset stedsutvikling mot innholdet i de øvrige kapitlene, og sitter igjen med følgende tema som skal planfestes her:

- Samferdsel og transport
- Arkitektur, byggeskikk og estetikk
- Fortetting versus spredt bebyggelse
- Grønnstrukturer og utnyttelsen av disse
- Uterom
- Utendørsbelysning

Boligutvikling oppfattes å være en del av stedsutvikling. Etter samme avgrensning som ovenfor, sitter vi igjen med:

- Boligsosial politikk for hele kommunen
- Lokalt boligmarked
- Lokalisering av nye områder og felt for boligbygging
- Behov for nye boliger, samt typer av boliger (eneboliger, småhus, leilighetsbygg osv.)
- Boliger med særskilte egenskaper som universelt utformede, 55+, livsløpsstandard, passivhus, plusshus, klyngeegenskaper, omsorgsboliger, bofellesskap m.v.
- Tilsvarende for fritidsboliger
- Bedre utnyttelse av eksisterende boligmasse

Samskaping og samarbeid med innbyggere, næringsliv, frivilligheten samt andre kommuner og myndigheter er en integrert del av steds- og boligutvikling. Det samme gjelder arbeid med tilskudd og finansiering.

Planmessig steds- og boligutvikling er en naturlig og viktig del av samfunnsutviklingen og krever kompetanse og kapasitet i administrasjonen.

[1] https://distriktssenteret.no/artikkel/fugleperspektiv-pa-tre-tiar-med-stedsutvikling/

2. Lovhjemler

Lovgrunnlag for steds- og boligutvikling:

- Lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven)
- Lov om planlegging og byggesaksbehandling (PBL)
- Forskrift om byggesak (byggesaksforskriften)
- Lov og forskrift om eigedomsregistrering (matrikkelloven og -forskriften)
- Lov om jord (jordlova)
- Lov om viltet
- Lov om konsesjon ved erverv av fast eiendom mv. (konsesjonsloven)
- Lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven)
- Lov om havner og farvann (havne- og farvannsloven)
- Lov om vegar (veiloven)
- Lov om motorferdsel samt forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag
- Lov om kulturminner (kulturmiljøloven)
- Lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) og Naturavtalen
- Lov om likestilling og forbud mot diskriminering (likestillings- og diskrimineringsloven
- Statlige planretningslinjer (SPRL-er)

Kommunens eksisterende planverk, og da spesielt arealdelen, er et viktig grunnlag for steds- og boligutviklingen. Dette kapitlet har en sentral rolle i utformingen av nye arealstrategier for hele kommunen.

3. FNs bærekraftsmål for steds- og boligutvikling

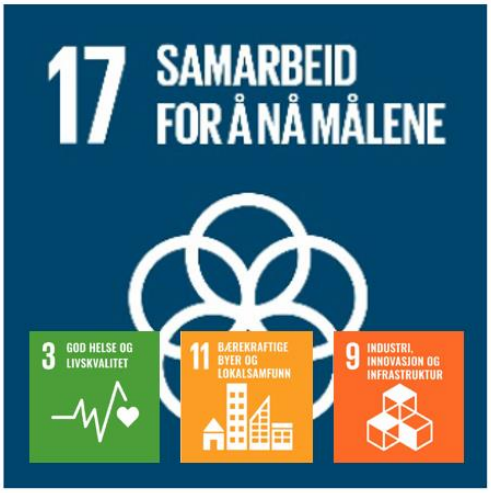

Steds- og boligutvikling lykkes best med samarbeid, samskaping og involvering som hovedstrategi.

Steds- og boligutvikling har stor betydning for innbyggernes livskvalitet fordi både bolig og steder er viktige for folk. Trivsel, sosial omgang og arenaer hvor folk møtes har stor betydning.

Stedsutvikling er som tema velegnet til å invitere til kreative verksteder og innovasjon. Aktørene er kommunen selv, næringslivet, innbyggere, grunneiere, lag og foreninger samt alle andre som tar interesse. Kommunikasjon er viktig for stedsutviklingsprosjekter.

Et bærekraftig lokalsamfunn avhenger at det er mulig å flytte til. Boliger og boligmarked står sentralt når folk skal ta store valg for livene sine; hvor og hvordan skal vi bo?

4. Aktører

Følgende ansees å være partnere i steds- og boligutviklingen i Vega kommune:

- Kommunen selv med folkevalgte og administrasjon samt råd og utvalg
- Innbyggerne i Vega kommune
- Næringslivet (handel, tjenester, industri, kultur, helse, transport m.v.)
- Primærnæringene
- Statlige og regionale myndigheter
- Offentlige og halvoffentlige instanser
- Transportselskaper for kollektiv (buss, ferge og hurtigbåt)
- Lag og foreninger
- Grunneiere
- Småbåthavner (infrastruktur og aktivitet)
- Kulturminner (eiere og brukere)
- Integreringsaktører (kirken m. fl.)
- Utbyggerinteressene, bygg- og anleggsnæringen samt investorer

Barn leker i et e-hus på Vega verdensarvsenter. Barn og unge er viktige aktører i stedsutviklingen, og skal tas med på råd når stedene de bor i skal videreutvikles.

I Vega kommune har vi et særskilt ansvar for å skape et forhold mellom de unge og Vegaøyan verdensarv.

Mange av attributtene i verdensarven er veldig fysiske og egner seg godt til lek, symbolikk etc, og dermed også til å danne en felles identitet mellom de unge innbyggerne og Vegaøyan.

Foto: Stiftelsen Vegaøyan verdensarv.

5. Nå-situasjonen

Kommuneplanens arealkart på neste side viser de tettest bebodde delene av Vega kommune. Av særskilt interesse for planleggingen er:

- Ylvingen er et historisk landbrukslandskap med spredt bebyggelse. Ylvingen har potensiale for industriell utvikling. Ylvingen ligger strategisk plassert mellom øya Vega og Brønnøysund, og er et egnet bosted for dagpendlere.
- Igerøy er et trafikknutepunkt for sjøtrafikken. En uutnyttet områderegulering med plass for boliger, fritidsboliger og offentlig infrastruktur foreligger.
- Rørøy er en viktig havn for hele Vegasamfunnet og en utviklingsmulighet. Området mangler en dekkende reguleringsplan.
- Gladstad er kommunesenter og kan videreutvikles innenfor gjeldende plan som et sosialt sentrum og trafikknutepunkt. Både handel og innbyggerrettede tjenester er i stor grad lokalisert der. Gladstad er den beste lokaliteten for omsorgsboliger fordi avstand mellom tjenesteyter og brukere er kort. Gladstad har en viktig mulighet for sjønær boligbygging mot øst. Se nærmere omtale under kart og bilder.
- Nes-Holand har flere nye helårsboliger og fritidsboliger. Verdensarvsenteret ligger på Gardsøya innenfor dette området.
- Viksås og Vika har godkjente utviklingsområder.

Områdene med størst potensial, samlet sett, for bygging av helårsboliger er Gladstad, Nes-Holand, Rørøy og Igerøy. Disse stedene kan noenlunde enkelt betjenes med kollektive transportløsninger for skolebarn og yrkesutøvere. De fleste arbeidsplassene på Vega øy er i det tettest bebodde området nord på øya. Det er sykkelavstand mellom flere av stedene store deler av året.

Eiendommer på de små øyene i verdensarvområdet er tatt i bruk til kulturlandskapsskjøtsel eller fritidsformål. Flere dunvær er i drift som attåtnæring for oppsitterne.

Innflytting av innvandrere i 2022-2023 har vist at det finnes liten eller ingen tilgjengelig boligreserve i lokalsamfunnet. Boligsituasjonen forsinker samfunnsutviklingen ved at mulige nye vegværinger og etterspurte arbeidstakere ikke får bosatt seg og prøvd å bo her. En god del helårsboliger leies ut til reiselivsformål, noe kommunen vanskelig kan gjøre mye med.

Gladstad – nåværende bebyggelse. Gladstad framstår med betydelige grønne områder, og med et stort utviklingspotensial for mer bebyggelse. Enkelte nye deler av stedet kan også tas i bruk. Utsnitt fra www.norgeibilder.no og www.ut.no.

Kartet øverst på neste side viser regulerte og bebygde områder, samt regulerte men ikke bebygde områder. Det andre kartet viser veiaksen fra Igerøy til Viksås hvor størstedelen av befolkningen bor. Denne aksen er viktig fordi bosetting her blir nært de lokale arbeidsgiverne og de to pendlerhavnene Igerøy og Rørøy.

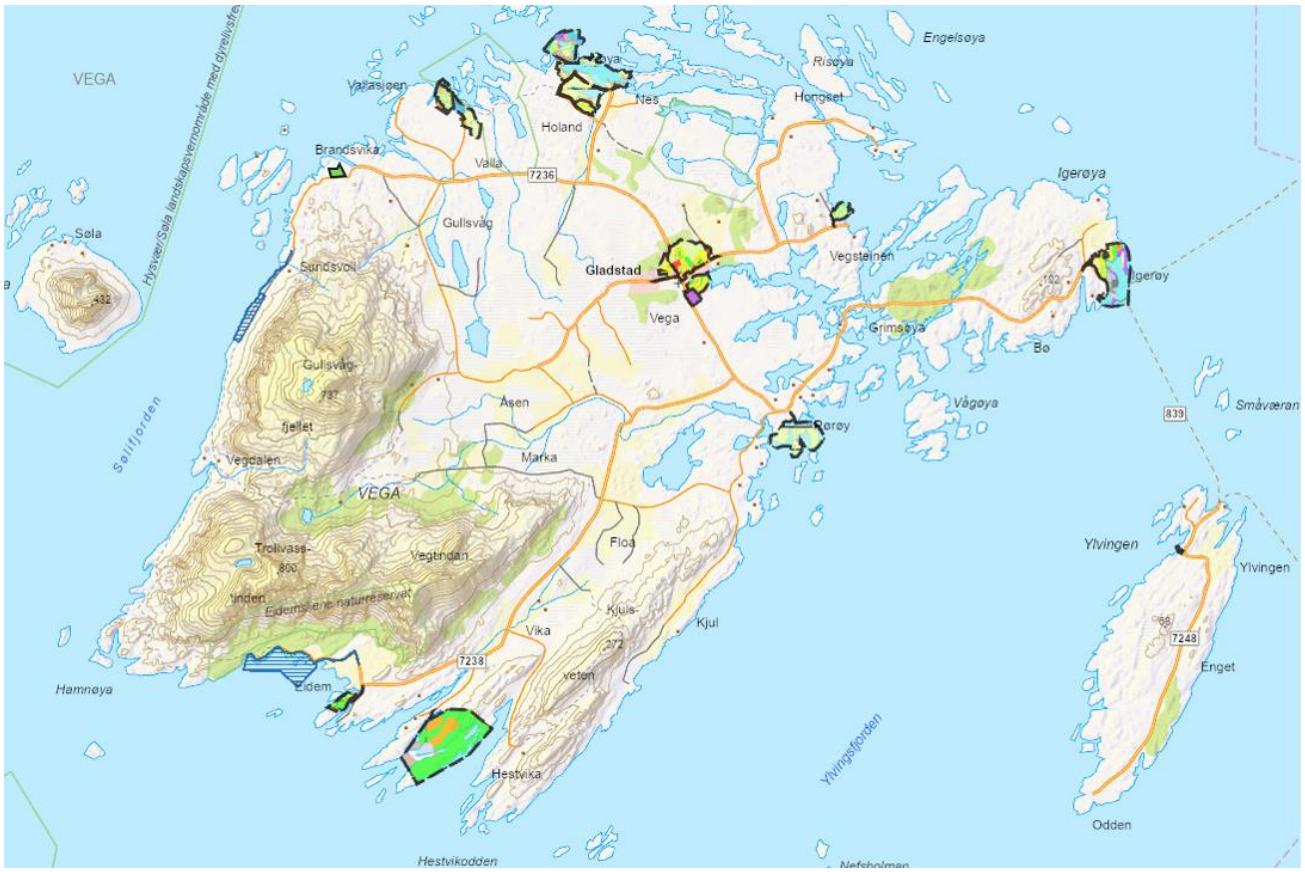
VEGA
Engelsøya
Risøya
Nes
Hongset
Holand
Brandsvika
Valla
7236
Igerøya
Søla
Gullsvåg
Vegsteinen
Gladstad
Vega
Grimsøya
Bø
Vågøya
Småværan
839
Rørøy
Åsen
Marka
Vegdalen
VEGA
Floa
Ylvingen
Vegtindan
Kjuls-
Kjul
Vika
7238
Hamnøya
Eidem
Hestvika
Ylvingsfjorden
7248
Enget
Odden
Hestvikodden

Søk etter adresse, sted eller eiendom
Holand
Vegsteinen
Gladstad
Vega
Torsøya
Grimsøya
Vågøya

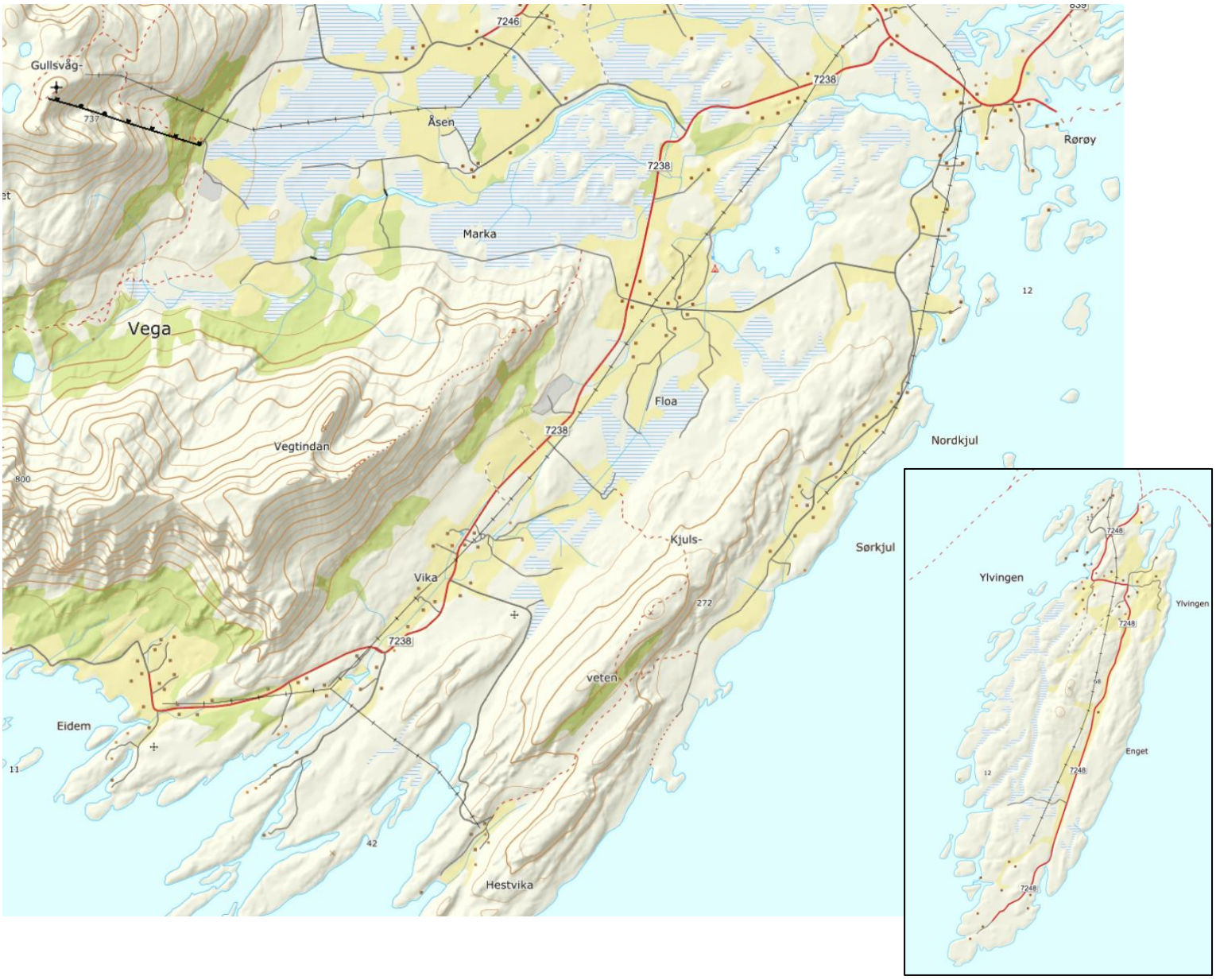

En annen viktig veiakse er strekningen Rørøy – Eidem sør på øya. Området preges av mye landbruk. Lengst sør er betydelige deler regulert til fritidsboligformål.

Ylvingen har en hovedvei som knytter sammen nord og sør. Bebyggelse og befolkning er i hovedsak i nord på øya.

Stedene på Ylvingen og Vega preges av grønne, åpne områder med spredt bebyggelse. Arkitekturen er uten konsekvente uttrykk, med blanding av gammelt og moderne.

6. Utfordringer

Følgende utfordringer gjelder for den framtidige steds- og boligutviklingen.

- Vega kommune har boligmangel, samtidig som mange tidligere helårsboliger benyttes som fritidsboliger, eller står tomme og ubrukte. Det er begrenset lønnsomhet i å investere i nye boliger i privat regi fordi boligmarkedet innebærer en verdireduksjon i det nye hus står ferdige. Kommunen alene klarer ikke bygge ut tilstrekkelig i egen regi.
- Eldrebølgen fordrer tilpasning av mange boliger, eventuelt tilpassede nybygg. Gladstad medfører nærhet til offentlige og private tjenester, handel, sosiale møteplasser og offentlig transport.
- Vega kommune opplever (2023) press på boliger for utleie. Kommunen og bedriftene er avhengig av å ansette nye arbeidstakere for å møte etterspørselen etter varer og tjenester. Samtidig ønsker vi å kunne ta imot flyktninger.
- Bebyggelsen er spredt. Det innebærer avstand for tilbud og tjenester, og betydelige transportbehov. Vi må planlegge hvordan vi kan kompensere for (klima-)utslipp fra veitransport.
- Forvaltning av kulturminner og kulturmiljøer er en betydelig forpliktelse. De skal bevares og beskyttes, men også vises fram og være en kilde til tilhørighet og stolthet.
- Den landbaserte matproduksjonen på øyene er viktig, men også tradisjonell og noe ensformig. Grovfôrproduksjon og dyrehold dominerer.
- Kommunens administrasjonsbygg har grunnleggende, tekniske strukturelle utfordringer. Størrelsen av bygget er ikke tilpasset dagens behov. Det står på en av kommunens mest sentrale og spennende tomter.
- Veisystemet på Vega øy er ekstra hardt belastet i sommermånedene. Landbruket har høysesong og kjører mellom teigene sine med tunge og brede traktorer. Samtidig med dette kommer den sesongmessige økningen i reiselivet med økt trafikk av bobiler, personbiler og syklister.

Kulturlandskapet i Vegaøyan verdensarvområde er menneskeskapt gjennom dunværene, landbruk og tradisjonelt fiske. Verdensarvområdet må brukes og skjøttes for å forbli verdig verdensarvlisten. Øyene er ikke ensartet, verken historisk eller i dag. Noen er dunvær, mens andre er ikke det. Historisk sett var det husdyrbeite på mange av øyene. Nå er det beite kun på et fåtall av øyene, og kun sau. Havnesituasjonen er forskjellig fra øy til øy. Graden av bebyggelse, både fritids-, historiske helårsboliger samt andre typer bygg og anlegg, varierer også.

Vega kommunes verstefallscenario for verdensarven er folketomme øyer uten aktivitet og utvikling. Det er derfor hemmende at samtlige av øyene er LNF1-områder (LNF1=landbruk-næring-friluftsliv, med bygge- og delingsforbud) med de begrensningene som følger med det.

Et fornyet boligmarked i Vega kommune, må sees i sammenheng med boligsosiale behov. Vanskeligstilte på boligmarkedet er dem som ikke selv er i stand til å skaffe seg eller beholde en egnet bolig, og som befinner seg i en eller flere av følgende situasjoner:

- er uten bolig
- står i fare for å miste boligen sin
- bor i uegnet bolig eller bomiljø

Behovene kan være enten akutte, kortvarige eller langvarige. SSB har anslått av 179 000 personer var vanskeligstilte i det nasjonale boligmarkedet i 2019. Grunnlaget var en gjennomgang av husholdningers inntekt. Innbyggere som leier utgjør nesten halvparten av de som er vanskeligstilt på boligmarkedet. Innvandrere er sterkt overrepresentert blant disse.

I Vega kommune regnes 10 % av innbyggerne i alderen 0-17 år å tilhøre en husstand med vedvarende lav inntekt. Dette er 0,9 % prosentpoeng høyere enn fylket, men 2 prosentpoeng lavere enn landsbasis. Ulikheten har økt, og er høyere enn den nasjonale verdien. Vi har flere barn med enslige forsørgere enn fylket og nasjonalt, og flere som leier bolig enn fylket og nasjonalt. I tillegg har vi flere unge i utenforskap enn fylket og nasjonalt. Selv uten en særskilt undersøkelse; vi har indikatorer nok til å prioritere boligsosial utvikling.

7. Muligheter, innovasjon og handlingsrom

Kommunesenteret Gladstad er svaret på flere utfordringer. Den tjenestekrevende, eldste delen av befolkningen er sannsynligvis også den sterkeste kjøpergruppen. Noen av disse innbyggerne kan være villige til å anskaffe egen, tilpasset bolig for seniortilværelsen. Hvis denne gruppen investerer i nye boliger på Gladstad, kan helårsboliger frigjøres for yngre kjøpere og tilflyttere. De yngre forventes å være opptatt av Vegas store fortrinn; å bo nært sjø og skjærgård. Nye husstander på den nordlige delen av øya skaper et bedre marked for kollektiv trafikk. Avstandene er ikke avskrekkende for skoleskyss. Gladstad kan åpnes mot sjøen og utvikles til en landsby som alle innbyggerne i kommunen vil besøke ofte, fordi stedet har de fleste av de offentlige, kommersielle og kulturelle tilbudene på øya. Kolstadsjøen rett øst for Gladstad en del av en kompleks sjøgeografi med små fjord-lignende landskap, bukter og viker samt laguner. Gladstad har også flere kulturminner/-miljøer som bidrar til stedets attraktivitet[2]. På Gladstad finnes også Vega kirke, prestegård og et bygningsvernsenter under utvikling. Dette utgjør samlet sett er en mulighet for å bruke kulturmiljø og verneverdige bygninger til sosiale møtesteder, undervisning mv.

Gladstad bør underkastes en særskilt stedsanalyse for å identifisere tilgjengelighet til sjø, naturlige møteplasser, uterom, barnetråkk, seniortråkk, kulturmiljø, infrastruktur, tomte-reserver, parkeringsmuligheter og trafikkløsninger. Sentralt i en slik studie: Hvordan skal stedets kvaliteter bindes sammen gjennom et universelt utformet stinett for gående og syklende?

Vega kommune kan konsentrere utbygging av nye helårsboliger langs en øst-vest akse nord på Vega øy; Igerøy – Rørøy – Gladstad – Holand (15 km). Gladstads rolle som det geografiske og funksjonelle midtpunktet vil da forsterkes.

[2] Prestegård, tusenårssted og Kongesteinen. Et bygningsvernsenter er under etablering.

Grendene utenom Gladstad kan videreutvikles gjennom boligbygging og andre trivselsskapende tiltak forsterker bolyst og attraktivitet. Det er viktig å utrede mulighetene i nært samarbeid med innbyggerne, lag og foreninger samt næringslivet.

Vi må snarest vurdere nytt administrasjonsbygg, og undersøke hvilke andre byggbehov som kan innfris i én og samme endringsprosess. Eksisterende bygningsmasse skal så langt det lar seg gjøre gjenbrukes (sirkulær økonomi).

Den aldrende befolkningen og flyktningsituasjonen i verden tilsier at vi bør planfeste en boligsosial politikk for kommunen. Boligsosial utvikling må sees i sammenheng med boligmiljø. En egnet bolig i et godt bomiljø er et fundament for helse og livskvalitet. Et bomiljø som gir mulighet for deltakelse og aktivitet, for eksempel med tilgang på grøntområder, er viktig for alle, men særlig for barn og eldre. Vi ser dette i sammenheng med utjevning av sosiale helseforskjeller, et aldersvennlig samfunn samt uføre som bor sammen med sine foreldre.

Vega kommune kan, i nært samarbeid med innbyggere og næringslivet, arbeide mer med mulighetene som Husbanken tilbyr[3].

Historie og fortid bør få sin plass i stedsutviklingen over hele kommunen. Kulturminner og kulturmiljøer er viktig for Vegas identitet, og må tas vare på og formidles for fremtidige generasjoner. Mange av kommunens kulturmiljøer ligger langs sjø, og er stadig under press for endringer og ny bruk.

Sosiale soner og møteplasser for innbyggere i alle aldre er nødvendig. Så langt det lar seg gjøre, skal vi legge møteplasser der stier og myke trafikanter møtes. På Gladstad kan møteplasser kombineres med en aktivitetspark med verdensarv og andre kulturelle tema.

Planavklaring for fortsatt bruk av historiske bryggerekker og naust er nødvendig for at disse skal unngå forfall. Dagens planmessige betingelser hemmer privat videreutvikling og vedlikehold av slik infrastruktur.

Verdensarvområdet bør differensieres planmessig fordi øyene er helt forskjellige og aktiviteten er varierende. Bebyggelse ute i øyene og i verdensarvområdet er i høy grad tatt i bruk som fritidsboliger. Uten planmessig tilrettelegging vil den menneskelige aktiviteten ebbe ut over tid, og grunnlaget for verdensarv opphøre.

Flytting av bygg er en del av kommunens historie. Vi kan åpne for at tradisjonen videreføres i en moderne form av sirkulær økonomi, og stille betingelser om flytting av eldre hus for å godkjenne nye bygg i området. Gjenbruk av bygg er gunstig også med tanke på klimaavtrykk og bygningsvern.

Vegas eksisterende landbruk består av mye volumproduksjon (melk/kjøtt). Volumproduksjon er et hovedspor i landbruket vårt, og noe vi gjerne utvider og videreutvikler. Men, vi ønsker å legge til rette også for alternativ, småskala matproduksjon i privat regi. Kjøkken- og

[3] Husbanken kan bidra til å finansiere boligprosjekter i distriktene. Både lån og tilskudd er aktuelle finansieringsmuligheter for utbyggere som ønsker å realisere prosjekter i distriktskommuner. I 2024 kan inntil en milliard kroner av Husbankens låneramme prioriteres til lån til boligkvalitet i distriktskommuner i sentralitetsklasse 5 og 6 i SSBs sentralitetsindeks.

kolonihager og fellesarealer med grønnsaker, poteter, belgfrukt mv. er gode svar på dyrtid, selvforsyning og kortreist mat. Vega har plass til drivhus. Kortreist bioenergi og varmepumper kan forlenge vekstsesonger og øke produktiviteten. Vi kan også utrede nye muligheten innen konsepter som bondens marked, fossilfri hjemlevering og andre matrelaterte prosjekter.

Syklisme kan ta en større rolle i Vegasamfunnet. Sykler er, takket være elektrifiseringen og digitaliseringen, i en rivende utvikling. Moderne sykler tar syklistene ut på lengre og mindre fysisk krevende etapper enn før. Sykler for flere personer og last er også utviklet, spesielt fordi batteridrift kompenserer for høyere egenvekt på sykkelen. Flere hverdagsformål kan løses billig og enkelt med sykkel kontra privatbil. Det er sannsynlig at sensorer, sporing, kommunikasjon og bedre sykkellys på sikt kan redusere konflikter mellom bil og sykkel. Reiselivet og sykkel hører sammen.

Selvkjørende, kollektive transportløsninger er utvikling. Geografien og klimaet på Vega øy kan rettferdiggjøre et forsøk med elektrisk, ubemannet buss mellom Gladstad og noen andre steder på øya. Vintersesongen stiller andre krav til framkommelighet med lave temperaturer, snø og glatt føre. Denne typen utfordringer vil bransjen gradvis overkomme.

8. Delmål med tilhørende strategier

Vi vil:	Slik gjør vi det:
Steds- og boligutvikling i arealplaner Arealplaner skal gi avklaring mellom fortetting, vern, nye utbyggings-områder og hvilke formål som ønskes lagt hvor	Fortetting der det allerede er etablert «tettsteder» og tett bebyggelse • Kompakthet skaper gode uterom og fører til bedre bruk av eksisterende infrastruktur • Kortest mulige avstander som gjøre det enklere å forflytte seg både som gående og syklende • Alle generasjoner får sosialiserende møteplasser • Enklere å levere offentlige tjenester (brøyting, hjemmesykepleie, post m.v.) • Reduserer nedbygging av natur • Kulturminner og kulturmiljø bevares og fremheves slik at de bidrar til stedsidentitet og tilhørighet. Eksempler er bryggerekker Nes/Holand, Vallasjøen, Gullsvågsjøen, Hongset samt bebyggelse i verdensarvområdet. Arkitektur med god og funksjonell utforming av boliger og andre bygg
Et tydelig kommunesenter med samlokaliserte	Gladstad videreutvikles som kommunesenter gjennom en egen stedsanalyse og en egen *landsbyplan*. Stedsanalysen gjennomføres som et inkluderende samskapingsprosjekt sammen med næringslivet, lag og foreninger samt interesserte innbyggere:

Vi vil:	Slik gjør vi det:
offentlige og private tilbud **Prosjektnavn: Gladstad – grønn landsby med urbane kvaliteter**	• Stedet videreutvikles med handel og besøksnæring, samt offentlig og privat tjenesteyting • Åpne stedet mot Kolstadsjøen som en ny og attraktiv sjøfront • Legge til rette for bygging av seniorvennlige boliger, gjerne i leilighetsbygg som gir god utnyttelse av tomtearealet • Kommunale boliger til tjenestemottakere konsentreres til Gladstad • Kommunens behov for nye boliger søkes løst som et fundament for private boliginvesteringer på Gladstad • Trafikknutepunkt for veitransport. Knutepunkt for kollektivtransport, sykkelløyper og turstier. Ny løsning for kollektivholdeplass er nødvendig • Aktivitetspark for hele befolkningen og tilreisende med verdensarv og kultur som tema • Utnytte en hogstflate mellom rådhuset og lysløypa til park • Bygningsvernsenter som kompetansesenter og møteplass Vi søker prosessbistand og faglig bistand fra Distriktssenteret og andre relevante aktører for den fortsatte utviklingen av kommunesenteret.
Ny lokalisering for kommunens administrative funksjoner	Eksisterende rådhus skal utredes for enten videreutvikling, videreføring eller avhending/riving. Eventuell ny løsning etableres på Gladstad, helst i nær tilknytning til andre offentlige bygg. Sambruk og synergier vurderes for kommunestyresal, tjenestetorg, møterom mv. Skolens og barnehagens arealbruk skal vurderes i denne sammenheng, som en konsekvens av at det forventede brukertallet er lavere enn arealene tilsier.
Innovative boligbygg	Gjennomføre en boliginteressentundersøkelse Utrede et leilighetsbygg med et glassoverbygget fellesareal for helårs rekreasjon Plusshus gjennom jordvarme, solfangere, solceller og varmepumper Mikrohus for å senke terskelen inn i boligmarkedet
Vegværinger skal bo godt	Vi skal gjennomføre et utviklingsprosjekt for å styrke den boligsosiale utviklingen. Målsettingene med utviklingsløpet er: • Færre innbyggere skal være vanskeligstilte i boligmarkedet, og at de havner der skal være der kortest mulig tid

Vi vil:	Slik gjør vi det:
	• Vegasamfunnet skal ha et variert boligtilbud som innfrir innbyggernes ønsker om livskvalitet, sosial aktivitet og sunne bomiljø • Boligmarkedet skal muliggjøre tilflytting av tiltrengt ekspertise til bedrifter og Vega kommune • Vega kommune skal kunne ta imot mennesker på flukt Vega kommune skal invitere nabokommuner, offentlige instanser, det lokale næringslivet, tomteeiere og finansinstitusjoner til en fagkonferanse om boligutviklingen Invitere ett eller flere boligbyggelag til samarbeid om boligutvikling i Vega kommune Gjennomføre en boligundersøkelse blant alle innbyggerne samt eierne av boliger og fritidsboliger i hele Vega kommune Styrke bevisstheten i lokalsamfunnet om alle tilskuddsordningene for boligsosialt arbeid, leie-til-eie og andre muligheter Arbeide for å gjøre ubrukte boliger tilgjengelige boligmarkedet Invitere innbyggerne til åpne utviklingsverksteder om boligutvikling Informere om mulighet for startlån via Husbanken
Kollektiv transport, sykling og gange	Selvkjørende elektriske busser mellom steder på Vega øy Vega kommune legges til rette for helårs syklisme – skille harde/myke trafikanter Infrastruktur for sykkelparkering, sykkellading samt delingsløsninger for både innbyggere og turister Trafikal tilrettelegging med vegmerking, skilting, sporing, belysning og informasjon Utrede en lokal delingsløsning med elektriske småbiler
Andre konsekvenser for arealstrategiene	Verdensarvområdet tilføres arealformål i samsvar med virkeligheten, ivareta forpliktelsene, differensiere bruken og ta vare på de unike verdiene som verdensarven bygger på Vi skal undersøke interessene for private initiativ om kolonihager og fellesarealer for privat matproduksjon